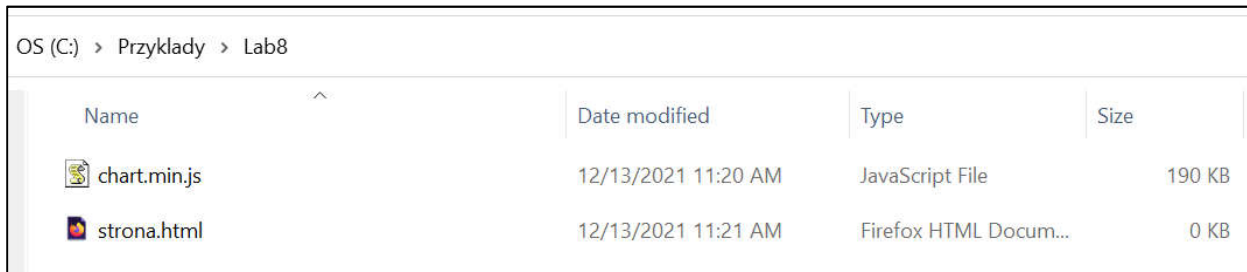

Tworzenie Aplikacji Internetowych

Laboratorium 8

Wykorzystanie bibliotek JavaScript – wykresy na przykładzie biblioteki Chart.js

Biblioteka Chart.js jest darmowa i jej dokumentację można znaleźć pod adresem: <https://www.chartjs.org/>. Najprostszy sposób wykorzystania biblioteki to pobranie pliku **chart.min.js** ze strony <https://www.jsdelivr.com/package/npm/chart.js> i umieszczenie go bezpośrednio w folderze tworzonej strony internetowej (aktualny link: <https://cdn.jsdelivr.net/npm/chart.js@3.6.2/dist/chart.min.js>):

Name	Date modified	Type	Size
chart.min.js	12/13/2021 11:20 AM	JavaScript File	190 KB
strona.html	12/13/2021 11:21 AM	Firefox HTML Docum...	0 KB

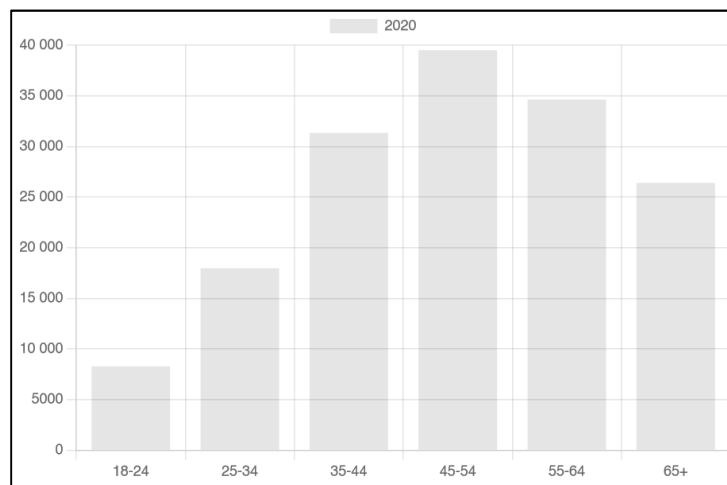
Aby wykorzystać bibliotekę należy w sekcji **head** załączyć bibliotekę **chart.min.js**, w **body** dodać znacznik **div** (o rozmiarze określonym za pomocą **CSS**) **wewnątrz** którego umieścić **canvas** w którym będzie umieszczony wykres (znacznikowi **canvas** należy nadać wybrane przez siebie **id** oraz wielkość i szerokość). Następnie w skrypcie JS należy wywołać konstruktor **new Chart**, zawierający jako pierwszy parametr referencję do kontekstu **canvasu**, a jako drugi parametr dane, które powinny zostać wyświetlone na wykresie.

W danych należy podać typ wykresu, oraz dane źródłowe. Dane źródłowe są złożone z etykiet (labels) dla każdej kolumny danych, oraz datasetów zawierających wiersze danych. W każdym wierszu powinno być tyle danych ile jest głównych etykiet kolumn, oraz opcjonalnie etykieta danego wiersza (label). Podstawowa struktura wygląda zatem następująco (trzy kolumny, jeden wiersz danych o tytule "etykieta"):

Przykład (średnie zadłużenie Polaków w roku 2020 – źródło danych <https://media.big.pl/publikacje/650730/infodlug-ogolnopolski-raport-o-zaległym-zadłużeniu-i-niesolidnych-dłużnikach-marzec-2021-41-edycja>):

```
<!DOCTYPE html>
<html>
  <head>
    <meta charset="utf-8">
    <script src="chart.min.js"></script>
  </head>
  <body>
    <div style="width: 600px; height: 400px;">
      <canvas id="wykres" width="600" height="400"></canvas>
    </div>
    <script>
      const dane = {
        labels: [ "18-24", "25-34", "35-44", "45-54", "55-64", "65+" ],
        datasets: [
          { label: "2020",
            data: [ 8280, 17965, 31335, 39511, 34626, 26399 ] }
        ]
      }
      const ctx = document.getElementById("wykres").getContext("2d");
      const wykres = new Chart(ctx, { type: "bar", data: dane });
    </script>
  </body>
</html>
```

Wynik działania powyższego kodu:

Na wykresie widać sześć etykiet zdefiniowanych dla wszystkich danych (18-24, 25-34, 35-44, 45-54, 55-64, 65+) oraz jeden wiersz danych (2020) zawierających sześć danych: 8280, 17965, 31335, 39511, 34626, 26399.

Aby nadać identyczny kolor całemu wierszowi danych należy w wierszu dodać parametr:

`backgroundColor: "rgb(50, 100, 200)"`

(`rgba(r, g, b, a)` nada kolor z przezroczystością, gdzie `a` oznacza kanał alpha i jest w zakresie 0 do 1)

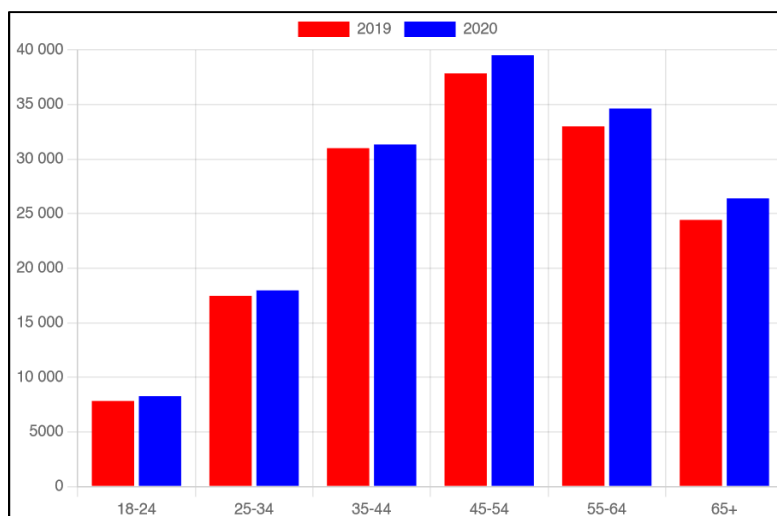
Aby nadać kolor każdej danej liczbowej osobno należy w tym parametrze przypisać tablicę kolorów (ma to znaczenie np. przy wykresie kołowym):

`backgroundColor: ["red", "green", "blue", "orange", "purple", "brown"]`

Wszystkie parametry należy oddzielać znakiem przecinka, dotyczy to także wstawiania wierszy danych:

```
datasets: [  
  {  
    label: "2019",  
    data: [ 7835, 17465, 30997, 37846, 32995, 24425 ],  
    backgroundColor: "red" },  
  {  
    label: "2020",  
    data: [ 8280, 17965, 31335, 39511, 34626, 26399 ],  
    backgroundColor: "blue" }  
]
```

Wynik dla powyższego przykładu:

Typy wykresów:

- Słupkowy: bar
- Liniowy: line
- Kołowy: pie
- Pączkowy: doughnut
- Radarowy: radar
- Biegunowy: polarArea
- Punktowy: scatter (zamiast danych liczbowych należy podać dane w postaci struktur { x: wartość, y: wartość }, etykiety labels nie są wymagane w przypadku takiego wykresu, punkty można połączyć linią dodając właściwość showLine: true oraz ustawiając kolor linii borderColor: kolor,
- Bąbelkowy: bubble (j.w. ale w strukturze należy podać trzecią wartość: r: wartość, oznaczającą wielkość danego punktu na wykresie)

Opcje wykresu

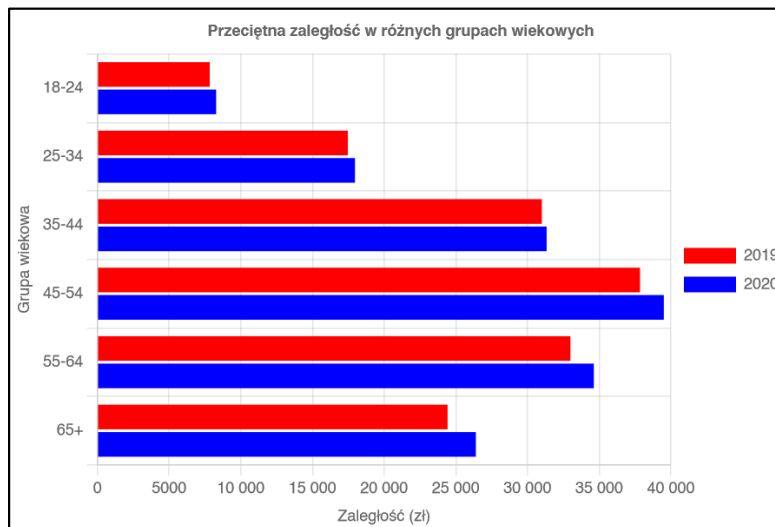
Opcje wykresu podaje się w postaci struktury jako parametr options. Przykładowe opcje:

- indexAxis: "y" – zmiana bazowej osi na poziomą (dla niektórych wykresów)
- scales { } – opcje skali
 - x { } lub y { } – wybór skali
 - min: wartość – ustawienie minimum na skali
 - max: wartość – ustawienie maksimum na skali
 - stacked: true – ustawienie nakładania się danych z wierszy
 - reverse: true – odwrócenie osi
 - type: "logarithmic" – oś w skali logarytmicznej
 - title: { } – nadanie tytułu osi
 - display: true – wyświetlenie tytułu
 - text: "nazwa" – podpis osi
- plugins { } – opcje pluginów
 - legend { } – legenda
 - display: false – wyłączenie legendy
 - position: "left"/"right"/"top"/"bottom" – ustawienie pozycji legendy
 - title { } – tytuł wykresu
 - display: true – włączenie tytułu
 - text: "tytuł" – tytuł wykresu

Przykład ustawienia opcji:

```
const opcje = {
  indexAxis: "y",
  scales: {
    y: { title: {
      display: true,
      text: "Grupa wiekowa" } },
    x: { title: {
      display: true,
      text: "Zaległość (zł)" } } },
  plugins: {
    title: { display: true,
      text: "Przeciętna zaległość w różnych grupach wiekowych" },
    legend: { position: "right" }
  }
}
const ctx = document.getElementById("wykres").getContext("2d");
const wykres = new Chart(ctx, { type: "bar", data: dane, options: opcje });
```

Wynik dla powyższego przykładu:

Zadanie 1

- Pobrać bibliotekę Chart.js (plik: chart.min.js) i uruchomić przykład z pierwszej strony tej instrukcji.
- Nadać każdemu słupkowi na wykresie inny kolor (kolory dobrać samodzielnie).
- Spróbować ustawić kolory z przezroczystością.
- Zmienić typ wykresu na kołowy, pączkowy, radarowy lub biegunowy (samodzielnie określić najlepszy typ wykresu dla takich danych).
- W przypadku problemów ze skalowaniem wykresu (np. kołowy może nie być dobrze rozciągnięty) spróbować ustawić wielkość **diva** i **canvasu** tak, aby wykres nie wychodził poza div (w celach pomocniczych można ustawić kolor tła znacznika div).
- Dodać tytuł wykresu "Przeciętna zaległość w różnych grupach wiekowych".
- Ustawić legendę pod wykresem.

Aktualizacja wykresu

Wszystkie dane wyświetlane na wykresie można **dynamicznie modyfikować** (oprócz typu wykresu). Dane będą się wyświetlały poprawnie tylko jeżeli **liczba etykiet** będzie odpowiadała **liczbie danych** w wierszach (nie dotyczy to wykresów scatter oraz bubble). Po aktualizacji danych należy wywołać metodę update dla modyfikowanego wykresu. Pokazuje to następujący przykład:

```
<!DOCTYPE html>
<html>
  <head>
    <meta charset="utf-8">
    <script src="chart.min.js"></script>
  </head>
  <body>
    <div style="width: 600px; height: 400px;">
      <canvas id="wykres" width="600" height="400"></canvas>
    </div>
    <script>
      const dane = {
        labels: [ "2017", "2018", "2019", "2020" ],
        datasets: [
          {
            label: "publikacje",
            data: [ 10, 7, 8, 7 ],
```

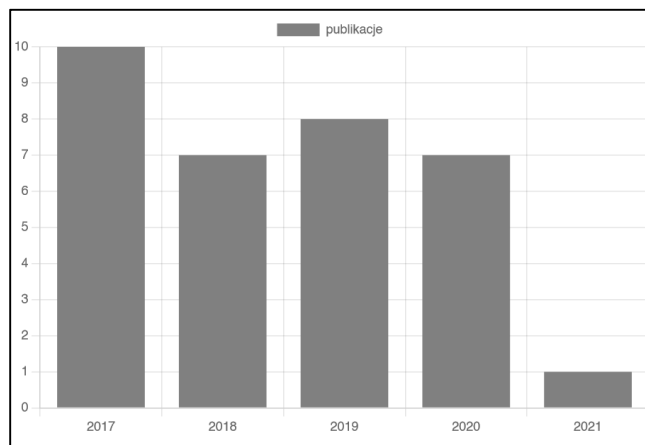
```

        backgroundColor: "gray"
      }
    ]
  }
  const ctx = document.getElementById("wykres").getContext("2d");
  const wykres = new Chart(ctx, { type: "bar", data: dane });

  // dynamiczne dodanie danych do wykresu
  wykres.data.labels.push("2021"); // dodanie etykiety
  wykres.data.datasets[0].data.push(1); // dodanie danych w pierwszym wierszu
  wykres.update(); // aktualizacja wykresu
</script>
</body>
</html>

```

Wynik dla powyższego przykładu:

Dane można oczywiście modyfikować w dowolny sposób (usuwać, podmieniać, przesuwac za pomocą dowolnych metod działających na tablicach). Czynności te mogą zostać wykonane w dowolnym czasie (np. cyklicznie za pomocą setInterval, czy po kliknięciu przez użytkownika w przycisk).

Poniższy przykład pokazuje dane, które zmieniają się przy zmianie wartości slajdera umieszczonego pod wykresem. W przykładzie umieszczono dodatkową tablicę (112 wartości – jest to liczba zakażeń covid w Polsce – źródło danych: gov.pl) oraz slajder (wartości od 0 do 82). Funkcja **pokazdane** pokazuje na wykresie zawsze 30 danych zaczynając od wartości slajdera (np. 40-69)

```

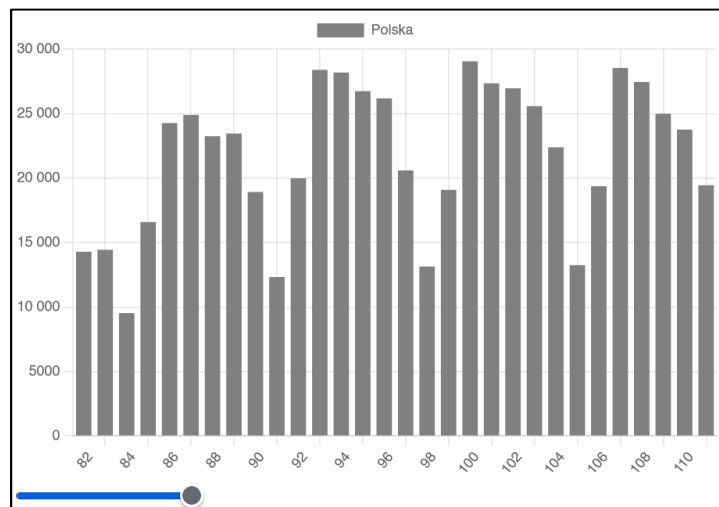
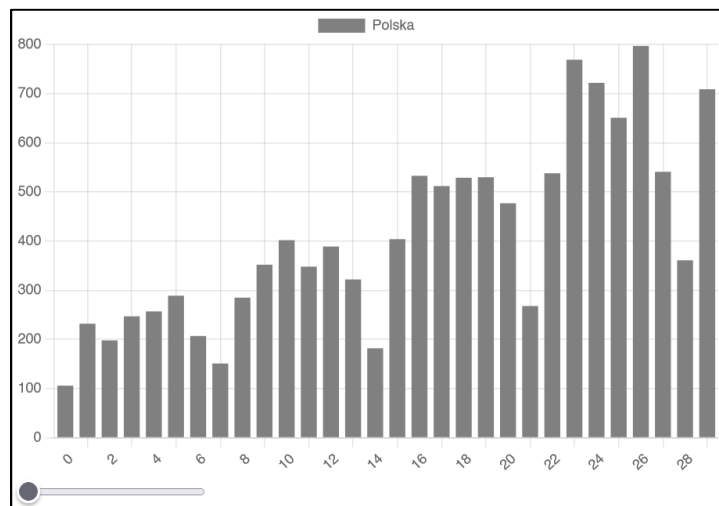
<!DOCTYPE html>
<html>
  <head>
    <meta charset="utf-8"><script src="chart.min.js"></script>
  </head>
  <body>
    <div style="width: 600px; height: 400px;">
      <canvas id="wykres" width="600" height="400"></canvas>
    </div>
    <input type="range" min="0" max="82" value="0" id="slajder" onchange="pokazdane()">
    <script>
      const cvpl = [
106,232,198,247,257,289,207,151,285,352,402,348,389,322,182,404,533,512,529,530,477,268,538,76
9,722,651,797,541,361,709,882,973,813,917,643,422,976,1231,1207,1362,1344,1089,686,1326,2085,2
006,1894,2012,1527,906,2118,2639,2999,2770,3234,2522,1536,3932,5558,5602,5709,6273,4731,2948,6
270,8365,8394,9395,9800,7155,4897,4519,10425,15516,15909,15204,12491,7317,13640,18555,19074,12

```

```
971,14292,14444,9533,16592,24269,24899,23246,23455,18924,12333,19987,28395,28187,26741,26180,20594,13141,19086,29062,27352,26964,25581,22389,13253,19373,28543,27455,24989,23762,19450 ];
```

```
const dane = {  
  labels: [ ],  
  datasets: [ { label: "Polska", data: [ ], backgroundColor: "gray" } ]  
}  
const ctx = document.getElementById("wykres").getContext("2d");  
const wykres = new Chart(ctx, { type: "bar", data: dane });  
function pokazdane() {  
  let value = parseInt(document.getElementById("slajder").value);  
  let dowykresu = cvpl.slice(value, value + 30);  
  let etykiety = [ ];  
  for (let i = 0; i < 30; i++) etykiety.push(value + i);  
  wykres.data.datasets[0].data = dowykresu;  
  wykres.data.labels = etykiety;  
  wykres.update();  
}  
pokazdane();  
</script>  
</body>  
</html>
```

Wynik dla powyższego przykładu:

Zadanie 2

- Utworzyć wykres typu **scatter**, w którym będą umieszczone trzy punkty o współrzędnych: 0;0, 1;0, 1,1 (cały kod na dole poniższej strony).
- W **datasetcie** z punktami zmienić sposób wyświetlania, tak aby punkty były połączone linią w kolorze niebieskim (opis na początku trzeciej strony przy typach wykresów). Właściwości wyświetlania ustawia się bezpośrednio w zbiorze danych – np. pod `pointRadius` w poniższym kodzie - nie trzeba ustawiać dodatkowych opcji w całym wykresie).
- Na stronie umieścić dwa pola **input** pozwalające użytkownikowi wpisać współrzędne nowego punktu (x i y) oraz przycisk **button**, po którego wciśnięciu punkt o podanych współrzędnych powinien zostać dodany do wykresu. Dla przypomnienia: w wykresie typu scatter nie trzeba dodawać etykiet, wystarczy do `wykres.data.datasets[0].data` dodać strukturę w postaci `{ x: wartość, y: wartość }`, a wartości pobrać z pól `input`. Należy pamiętać o wywołaniu `wykres.update()` po dodaniu punktu.
- Przetestować działanie dodawania punktów, sprawdzić co się stanie w przypadku wpisania niepoprawnych danych (np. tekstu), a następnie podaniu poprawnych danych. Sprawdzić co się stanie w przypadku dodaniu kilku punktów o tych samych współrzędnych i najechaniu kursorem na te punkty
- Dodać przycisk, po którego kliknięciu pierwszy punkt ze zbioru punktów zostanie usunięty (metoda `shift()` bez parametrów dla tablicy punktów)
- **(opcjonalnie)** dodać użytkownikowi możliwość usunięcia punktu o wybranym indeksie

Kod do wykorzystania w zadaniu:

```
<!DOCTYPE html>
<html>
  <head>
    <meta charset="utf-8"><script src="chart.min.js"></script>
  </head>
  <body>
    <div style="width: 600px; height: 400px;">
      <canvas id="wykres" width="600" height="400"></canvas>
    </div>
    <script>
      const dane = {
        datasets: [ {
          label: "punkty",
          data: [
            { x: 0, y: 0 },
            { x: 1, y: 0 },
            { x: 1, y: 1 }
          ],
          backgroundColor: "violet",
          pointRadius: 10
        } ]
      }
      const ctx = document.getElementById("wykres").getContext("2d");
      const wykres = new Chart(ctx, { type: "scatter", data: dane });
    </script>
  </body>
</html>
```

Zadanie 3 (opcjonalne)

- Poprawić przykład ze strony 6 w taki sposób, aby przy przesuwaniu suwaka wartości na wykresie płynnie się przesuwały. Aby to osiągnąć należy najpierw dodać brakujące dane na wykresie, a potem usunąć dane niepotrzebne. Tzn. jeżeli wyświetlane są dane od 30 do 59, a użytkownik przesunął suwak na wartość 40, najpierw należy dodać dane 60-69, a później usunąć dane 30-39. Na początku należy dodać dane bez sprawdzania tego warunku. Pod koniec zmienić także `onchange` na `oninput`.